97 Á fundi sínum 16. júní 1890, endurskoðaði amtsráðið reikning þennan, og gat ekkert að honum fundið.

Í amtsráði Norður- og Austuramtsins.
16. júní 1890.
J. Havsteen. *Einar Ásmundsson.* *B. G. Blöndal.*

98

Skýrsla

um aðalfund amtsráðsins í Norður- og Austuramtinu 16.—18. júní 1890.

Ár 1890, 18. dag júnímán. var aðalfundur amtsráðsins í Norður- og Austuramtinu settur á Akureyri og haldinn af amtmanni J. Havsteen forseta amtsráðsins, ásamt amtsráðsmönnunum Einari umboðsmanni Ásmundssyni í Nesi og Benedikt umboðsmanni Blöndal í Hvammi.

Mál þau, sem komu til umræðu á fundinum voru þessi.

1. Framlagðir voru eptirfylgjandi reikningar fyrir 1889, yfir tekjur og gjöld ýmsra sjóða, sem standa undir umsjón amtsráðsins.
   a. Búnaðarsjóðs Norður og Austuramtsins.
   b. Búnaðarskólasjóðs Norður- og Austuramtsins.
   c. Styrktarsjóðs fátækra ekkna og munaðarlausra barna í Eyjafjarðarsýslu og Akureyrarkaupstað.
   d. Gjafasjóðs Guttorms prófasts Þersteinssonar til fátækra í Vopnafirði.
   e. Gjafasjóðs Pjeturs sýslumanns Þorsteinssonar til fátækra í Vallasókn.
   f. Prentsmiðjusjóðs Norður- og Austuramtsins.

   Amtsráðið, sem ekkert fann að athuga við reikninga þessa, vildi skjóta því til stjórnarnefndar styrktarsjóðs fátækra ekkna og munaðarlausra barna í Eyjafjarðarsýslu og Akureyrarkaupstað, hvort ekki vær rjettara að veita færri styrk í hvert skipti og þá heldur rífari, en að miðla svo mörgum styrkbeiðendum í einu.
2. Framlagðar voru ýmsar bænarskrár um styrk úr Búnaðarsjóðnum, og veitti amtsráðið:
   a. Gísla Sigmundssyni á Ljótsstöðum í Skagafjarðarsýslu, 45 kr., sem verðlaun fyrir að hafa fundið upp taðkvörn, sem hefur komið að góðum notum.
   b. Guðjóni Árnasyni á Dálkstöðum, 25 kr., sem verðlaun fyrir heppilegar dýralækningar hans.
   c. Forstöðunefnd hjeraðshátíðar Eyfirðinga í minningu 1000-ára byggingar Eyjafjarðar, 100 kr., með því skilyrði, að skepnu- og gripasýning kæmist á jafnframt hátíðahaldinu.

   Aptur á móti sá amtsráðið sjer ekki fært, að veita búnaðarskólanum á Hólum nokkurn styrk af búnaðarsjóði, og áleit þessa heldur ekki brýna þörf, þar sem skólinn nýtur svo ríflegs styrks úr landssjóði, og fjárhagur skólans batnar nú talsvert við það, að til hans leggst búnaðarskólafje Eyjafjarðarsýslu og Suður-Þingeyjarsýslu.
3. Var framlagður reikningur yfir tekjur og gjöld jafnaðarsjóðsins fyrir 1889; amtsráðið endurskoðaði reikninginn og gat ekkert að honum fundið og var hann því samþykktur.

4. Var samin og samþykkt svofelld áætlun um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðsins fyrir 1891: 98

Tekjur:

1.	Áætlaðar eptirstöðvar frá 1890	1000 kr.
2.	Jafnaðarsjóðsgjald	2000 — = 3000 kr.

Gjöld:

1.	Amtsráðið	350 kr.
2.	Til sáttamála	50 —
3.	Til heilbrigðismála	200 —
4.	— menntamála (hjer af til amtsbókasafnsins 200 kr.)	1100 —
5.	— heyrnar- og málleysingja	700 —
6.	Fjórða afborgun og leigur af láninu til Skjálfandafljótsbrúarinnar	400 —
7.	Kostnaður við notkun fangelsanna á Akureyri og Eskifirði	100 —
8.	Óviss útgjöld	100 —
		= 3000 kr.

5. Amtsráðið ályktaði eptir framkominni beiðni og skýrslum, að greiða mætti úr jafnaðarsjóði kostnaðinn við kennslu heyrnar- og málleysingjans Gísla Sigurðssonar frá Þvottá, á hinum konunglega heyrnar- málleysingjaskóla í Kaupmannahöfn, en faðir Gísla skyldi leggja fram kostnaðinn við ferð hans og útbúnað til Kaupmannahafnar.
6. Útaf bænarskrá frá sjera Oddi V. Gíslasyni á Stað í Grindavík, um 300 kr. styrk til þess, að ferðast um Norður- og Austuramtið nú í sumar, til þess að leiðbeina mönnum viðvíkjandi bjargráðum á sjó, ályktaði amtsráðið að veita honum fyrirheit um nefnda styrktarupphæð á næstkomandi sumri, þar sem nú væri orðið svo áliðið sumars, enda hafði ekkert fje til þessa verið tekið upp á áætlunina fyrir yfirstandandi ár, um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðsins. Styrknoti skyldi senda skýrslu um um ferð sína þegar henni væri aflokið.
7. Amtsráðið veitti kvennaskólanum á Laugalandi 300 kr. styrk af jafnaðarsjóði, og voru framlagðar skýrslur um tölu námsmeyja á tímabilinu frá 3. jan. til 14. maí 1890, um kennsluna á skólanum, um vorprófið 1890, og endurrit af reikningi skólans fyrir 1889. Skýrslu um tölu námsmeyja á síðara tímabili ársins 1889 hafði forseti ráðsins sent landshöfðingja.
8. Frá sýslumanninum í Húnavatnssýslu og forstöðunefnd kvennaskólans í Ytri-Ey voru framkomnar bænarskrár um 400 kr. styrk úr jafnaðarsjóði handa kvennaskólanum í Ytri-Ey, ásamt endurriti og reikningi yfir tekjur eg gjöld skólans 1888—89. Amtsráðið veitti skólanum 300 kr. eins og að undanförnu, og skyldi þessi styrkur fyrst útborgast þegar komnar væru til forseta amtsráðsins skýrslur um kennsluna á skólanum og nemendatölu á árinu 1889—90.
9. Amtsráðið yfirskoðaði framlagðan reikning yfir efnahag amtsbókasafnsins fyrir 1889, og gat ekkert að honum fundið. Ráðið veitti 200 kr. úr jafnaðarsjóði til bókasafnsins, og skyldu þar af ganga 100 kr. til 5. afborgunar upp í kaupverðið fyrir stofu bókasafnsins í fangahúsinu á Akureyri.
10. Sýslunefndin í Suður-Múlasýslu óskaði enn að gjörð væri breyting á skipun yfir-

98 setukvennaumdæmanna þar í sýslu (sbr. skýrslu um fund amtsráðsins 28. og 29. júní 1882, 16, og 3.—5. júní 1889, 11, Stjórnartíðindi 1882, B, bls. 161, og 1889, 131), þannig, að Vallahreppur, sem nú heyrir undir 10. og 11. yfirsetukvennaumdæmin, verði umdæmi út af fyrir sig. Eptir þeim skýrslum sem fyrir lágu og ósk hjeraðsmanna, vildi amtsráðið samþykkja slíka breytingu, og verður þá Eiðaþingá 10. umdæmið, Vallahreppur 11. og Skriðdalur 12. umdæmið, og yfirsetukvennaumdæmin alls 12.

11. Amtsráðið samþykkti, að veita mætti konunni Maríu Sigurðardóttur á Höfðahúsum, sem hefur fengizt við ljósmóðurstörf í Fáskrúðsfirði yfir 40 ár, og henni heppnazt vel, 20 kr. árlega þóknun úr sýslusjóði frá árinu 1890, að því meðtöldu.

12. Forseti lagði fram brjef landshöfðingja, dags. 3. jan. þ. á., þar sem hann með skírskotun til 60. gr. sveitarstjórnartilskipunarinnar og laga 8. oktbr. 1883, um bæjarstjórn á Akureyri, leitar álits amtsráðsins um, hvort ekki væri ástæða til að útvega heimild til þess, að kaupstaðurinn greiddi ekki framvegis neitt jafnaðarsjóðsgjald, en tæki aptur að sjer þau útgjöld, sem hingað til hefðu verið greidd fyrir hann úr jafnaðarsjóðnum.

Eptir að hafa rætt þetta málefni ýtarlega, ljet amtsráðið uppi það álit sitt, að það væri bæði hagkvæmt og rjett í sjálfu sjer, að Akureyrarkaupstaður, sem hefði fengið sjerstaka og sjálfstæða stöðu sem sveitarfjelag, samkvæmt lögum 8. oktbr. 1883, um bæjarstjórn á Akureyri, og væri að því leyti ekki partur úr amtinu, yrði leystur úr sambandinu við amtið, hvað gjaldgreiðslu til jafnaðarsjóðs snertir, og tæki að sjer þau útgjöld, sem fyrir hann hafa verið greidd úr jafnaðarsjóðnum, og skýrði nákvæmar frá, hvernig þessu fyrirkomulagi að sinni hyggju skyldi hagað.

13. Framlagðir voru eptirnefndir reikningar og skjöl frá búnaðarskólanum á Hólum:
   a. Prentuð skólaskýrsla fyrir $18^{88}/_{89}$.
   b. Endurrit af fundargjörðum stjórnarnefndarinnar, 5. og 6. nóvbr. 1889, 1. febr. og 12. til 14. maí 1890.
   c. Úrskurðir amtsráðsins um skólareikninginn $18^{87}/_{88}$, með áritun stjórnarnefndarinnar um fullnustu úrskurðanna.
   d. Úrskurðir amtsráðsins um reikning yfir tekjur og gjöld skólabúsins $18^{87}/_{88}$ með áritun stjórnarnefndarinnar um fullnustu úrskurðanna. Amtsráðið úrskurðaði nú athugasemd 10. d, sem hafði verið frestað á fundi þess 3.—5. júní f. á.
   e. Reikningur yfir tekjur og gjöld búnaðarskólans $18^{88}/_{89}$, með fylgiskjölum, ásamt athugasemdum endurskoðenda, og svörum reikningshaldara. Amtsráðið yfirfór reikninginn og úrskurðaði athugasemdir þær, sem endurskoðendur höfðu við hann gjört.
   f. Reikningur skólabúsins 1888—89 með fylgiskjölum, ásamt athugasemdum endurskoðenda, svörum reikningshaldara og úrskurðartillögum stjórnarnefndarinnar. Reikning þennan yfirfór amtsráðið og úrskurðaði athugasemdir endurskoðenda við hann.
   g. Reikningur yfir tekjur og gjöld Hólakirkju 1888—89 var yfirfarinn en eigi úrskurðaður í þetta skipti.
   h. Endurrit af reikningi yfir tekjur og gjöld skólans 1889—90.

Forseti skýrði frá, hvernig gengi innheimta á veðskuldum Búnaðarskóla-

sjóðsins, og að hann hefði lagt í landsbankann fyrir nýár 1800 kr., sem 1% fengist af í leigur, en hærri leigur hefði eigi verið unnt að fá á þeim stutta tíma, er innlagið var bundið við, semsje til 11. þ. m.; af 1500 kr., sem síðast höfðu verið lagðar í landsbankann, hafði bankstjórnin eigi sjeð sjer fært að greiða leigur. Af því fje, sem innheimt hafði verið, höfðu 1987 kr. 50 a. verið borgaðar fyrir hús það í Hrísey, sem keypt var skólastofnuninni til handa, og forseta tekizt að koma fyrirliggjandi fje 1750 kr. á leigu um stuttan tíma frá 11. júní. þ. á. gegn handveði í konunglegum skuldabrjefum. (Framh.) 98

Auglýsing

um breyting á yfirsetukvennaumdæmum í Suður-Múlasýslu (sbr. Stjtíð. 1889, B, bls. 149 - 151).

Samkvæmt ályktun amtsráðsins í Norður- og Austuramtinu 16. þ. m, er Eiðaþinghá eptirleiðis 10. yfirsetukvennadæmi Suður-Múlasýslu, Vallahreppur 11. og Skriðdalur 12. umdæmið.

Íslands Norður- og Austuramt.
Akureyri, 27. júní 1890.
J. Havsteen.

STYRKUR ÚR LANDSSJÓÐI

samkvæmt fjárlögunum fyrir 1890 og 1891.
13 gr. A b. 6.

Á Synodus, er haldinn var í síðastl. júnímánuði, var tje því, að upphæð 3000 kr., sem getur um undir þessum lið, að viðbættum 500 kr. af prestekknasjóði og 81 kr. 40 a. af sjóði af árgjöldum brauða. skipt þannig milli:

A. Uppgjafapresta:

1.	Jóhann Kn. Benediktsson frá Kálfafellsstað	kr.	30,00
2.	Jón Brynjólfsson frá Kálfholti	—	65,00
3.	Þorvaldur Böðvarsson frá Saurbæ á Hvalfjarðarströnd .	—	50,00
4.	Jón B. Thorarensen frá Saurbæjarþingum	—	81,40
5.	Magnús Gíslason frá Sauðlauksdal	—	65,00
6.	Guðmundur Gísli Sigurðsson frá Gufudal	—	330,00
7.	Einar Vernharðsson frá Stað í Grunnavík	—	50,00
8.	Jón Jónsson Reykjalín frá Þönglabakka	—	150,00
		Samtals kr.	821,40

B. Prestsekkna:

1.	Ragnhildur Metúsalemsdóttir frá Hjaltastað	—	120,00
2.	Guðlaug Guttormsdóttir frá Skeggjastöðum	—	80,00
3.	Helga Guðmundsdóttir frá Eydölum	—	80,00
4.	Guðríður Jónsdóttir frá Ási	—	50,00
5.	Pálína Böðvarsdóttir frá Arnesi	—	20,00
6.	Björg Magnúsdóttir frá Dvergasteini	—	40,00
7.	Kristín Tómasdóttir Thorlacius frá Saurbæ í Eyjafirði .	—	80,00
8.	Solveig Einarsdóttir frá Kirkjubæjarklaustri	—	70,00
9.	Solveig Einarsdóttir frá Holti undir Eyjafjöllum . . .	—	40,00
10.	Ingibjörg Jónsdóttir frá Stóruvöllum	—	20,00
		Flyt kr.	1421,40

100 30. júlí **Brjef ráðgjafans fyrir Ísland *til landshöfðingja* um umburðarbrjef til allra lögreglustjóra út af farmannalögunum 22. marz þ. á.**

Um leið og jeg hjálagt sendi yður, herra landshöfðingi, nokkur eintök af umburðarbrjefi til allra lögreglustjóra utan Kaupmannahafnar, útgefnu af dómsmálastjórninni, þar sem þeim eru tjáðar nauðsynlegar fyrirskipanir með tilliti til aðgjörða þeirra, sem í 2., 4., 5. og 52. gr. farmannalaga 22. marz þ. á. er gjört ráð fyrir að ýmsir valdsmenn í konungsríkinu inni af hendi, og jafnframt get þess, að dómsmálaritaranum við sjómála- og verzlunarrjettinn í Kaupmannahöfn, lögreglustjóranum sama staðar og lögregluembættismönnunum á Færeyjum hefur verið gjörð vísbending á sama hátt, vil jeg hjer með þjónustusamlega skora á yður, herra landshöfðingi, að þjer þóknanlega leggið fyrir alla lögreglustjóra á Íslandi, að inna samskonar störf af hendi gagnvart dönskum skipum, þegar svo kann undir að bera, og eins stendur á.

101 UMBURÐARBRJEF

til allra lögreglustjóra utan Kaupmannahafnar.

Að þar til gefnu tilefni vill dómsmálastjórnin, jafnframt því að leiða athygli yðar að 2., 4., 5. og 52. gr. í íslenzkum farmannalögum 22. marz þ. á. (nr. 14 í viðbæti við lögtíðindi 1890), þjónustusamlega skora á yður, að þjer samkvæmt reglum þeim, sem nákvæmar eru teknar fram í nefndum lagagreinum:

1. löggildið kauplaust leiðarbók þá, sem lögboðin er í 1. gr. laganna, þegar svo ber undir, sem ráð er fyrir gjört í 2. gr., að bókin verði útskrifuð á langri ferð, og þá samkvæmt nefndri grein getið þess í hinni eldri bók.
2. sömuleiðis kauplaust ritið í leiðarbækur vottorð þau, sem um ræðir í 4. og 5. gr.
3. takið á móti skýrslu um afbrot þau, sem framin hafa verið, þegar svo ber undir sem ráð er fyrir gjört í 52. gr., rannsakið afbrotið, og gjörið þann úrskurð og ef til kemur þær ráðstafanir, sem um ræðir í lagagreininni.

Því skal við bætt, að kostnaður sá, sem af síðastnefndum ráðstöfunum leiðir, mun verða endurgoldinn af ráðgjafanum fyrir Ísland, er til hans er leitað gegnum dómsmálastjórnina.

I dómsmálastjórninni, 26. júní 1890.

J. Nellemann.

E. Hvidt
fm.

98 (framh.) **Skýrsla**

um aðalfund amtsráðsins í Norður- og Austuramtinu 16.—18. júní 1890.

(Framh.) Amtsráðið ályktaði, að 600 kr. af sjóðnum skyldu greiðast í sýslusjóð Eyjafjarðarsýslu, til endurgjalds framlagi til skólans á árinu 1883, og 4 % leigum frá 1883—1888 (sbr. skýrslu um fund amtsráðsins 2. og 3. júní 1885, 26, Stjórnartíðindi 1885, B, bls. 94, og skýrslu um fund amtsráðsins, 28. og 29. júní 1888, Stjórnartíðindi 1888, B, bls. 114).

Amtsráðið ályktaði, að hluti Búnaðarskólasjóðsins frá Eyjafjarðarsýslu að öðru leyti og frá Suður-Þingeyjarsýslu, skyldi afhendast stjórnarnefnd skólans,

þegar þetta fje væri innkomið til forseta ráðsins, væntanlega einhverntíma á þessu sumri, og skyldi stjórnarnefndin láta fjeð í landsbankann gegn sparisjóðskjörum. 98 (framh.)

Forseti lagði fram brjef landshöfðingja, 4. septbr. 1889, um sameiginlegt búnaðarskólahald á Hólum, fyrir Húnavatns-, Skagafjarðar-, Eyjafjarðar- og Suður-Þingeyjarsýslu, sem prentað er í Stjórnartíðindunum 1889, B, bls. 113—114, og skýrði frá, að hann með brjefi, 20. s. m., hefði skorað á sýslunefndina í Norður-Þingeyjarsýslu, að láta uppi yfirlýsingu sína um það, hvort hún vildi heldur vera með nefndum sýslum um búnaðarskólahald, eða sameinast Múlasýslunum um Eyðaskólann. Það sást nú af útskrift þeirri úr gjörðabók sýslunefndarinnar, viðvíkjandi fundarhaldi hennar 7. og 8. maí þ. á., að nefndin hafði álitið það óhagkvæmt, að ganga í samband við þessa »fjarlægu« skóla, heldur vildi hún verja búnaðarskólafje sínu til þess, að koma upp fyrirmyndarbúi eða búnaðarskólastofnun fyrir Norður-Þingeyjarsýslu út af fyrir sig, enda þóttist nefndin ekki geta fundið að það væri óhjákvæmileg skylda sín, að fara eptir fyrirmælum framannefndra brjefa landshöfðingja og amtsins í þessu efni. Nefndin vildi því hafna því að svostöddu, að ganga í fjelag um Hólaskóla eða Eiðaskóla.

Amtsráðið ályktaði út af þessu, að þótt það væri skýlaus skylda sýslnefndarinnar að hlýða ofannefndu brjefi landshöfðingja, þá vildi það samt mæla með því við landshöfðingja, að við svobúið mætti standa að sinni, þangað til útsjeð væri um það, hvort frumvarp það til laga, sem alþingi hefði samþykkt 1889, um breytingar nokkrar á tilsk. 4. maí 1872, um sveitarstjórn á Íslandi, yrði að lögum; hvort Norður-Þingeyjarsýsla tæki þátt í Hólaskólanum eða Eyðaskólanum, skyldi þá vera undir því komið, hvort hún kysi heldur að vara partur úr Norðuramtinu eða Austuramtinu.

Að því leyti, sem sýslunefndin í Norður-Þingeyjarsýslu hafði borið það fyrir, að hún hefði eigi haft neinar skýrslur um fjárhag og ástand Eyðaskólans, athugaði amtsráðið, að sýslunefndaroddvitinn hefði haft fullt missiri til þess, að útvega þessar skýrslur.

Amtsráðið tók þar næst til umræðu frumvarp það til reglugjörðar fyrir búnaðarskólann á Hólum, sem þeir umboðsmaður, Ólafur Briem á Álfgeirsvöllum og skólastjóri Hermann Jónasson á Hólum höfðu samið, samkvæmt umboði frá fulltrúafundinum á Akureyri, 5. júní f. á., ásamt með breytingartillögum þeim, sem sýslunefndirnar í Húnavatns-, Skagafjarðar-, Eyjafjarðar- og Suður-Þingeyjarsýslum höfðu gert við frumvarpið, og samdi frumvarp til reglugjörðar fyrir skólann, eptir því frumvarpi, sem fyrir lá með hliðsjón af breytingartillögum sýslunefndanna, sem sumar voru teknar upp í frumvarpið; frumvarp amtsráðsins skyldi svo borið undir landshöfðingja með þeirri beiðni, að hann gæfi út reglugjörð fyrir búnaðarskólann á Hólum, með þeim breytingum, sem honum þættu við eiga.

Í tilefni af fyrirspurn stjórnarnefndar Hólaskólans, um hvað gera skyldi út af kröfum þeim, sem gerðar hafa verið til tíundar af Hólum í seinni tíð, en ekkert hafði verið áskilið við sölu staðarins í einstaks manns hendur á sínum tíma um tíundarfrelsi eða tíundarskyldu hans, ályktaði amtsráðið, að rjettast væri, að láta mál þetta liggja fyrst um sinn kyrt, þannig að tíundir væru greiddar af hendi

98 (framh.) með fyrirvara um endurborgun, þangað til dómur hæstarjettar væri genginn í málinu út af tíundarskyldu Arnarness, sem er áfrýjað til nefnds rjettar.

14. Amtsráðið gat eigi úrskurðað reikninginn yfir tekjur og gjöld Eyðaskólans fyrir 1885—86, sökum þess að upplýsingar þær, sem ráðið á fundi sínum 3.—5. júní 1889, (sbr. skýrslu um fund amtsráðsins, 3.—5. júní 1889, Stjórnartíðindi 1889, B, bls. 133), hafði heimtað um reikninginn, voru eigi enn nægilegar framkomnar, og skyldi skólastjórnin hafa sent þær til forseta ráðsins innan ársloka.

Framlögð voru skilríki fyrir, að úrskurðum amtsráðsins á reikningum skólans fyrir árin 1886—87, 1887—88 og 1888—89 væri fullnægt.

15. Forseti ráðsins skýrði frá hvernig það hefði atvikazt, að tillögur amtsráðsins á fundi þess, 3.—5. júní 1889, um vegabætur á aðalpóstvegum hjer í amtinu eigi hefðu haft annan árangur en þann, að fje hefði verið lagt úr landssjóði til endurbóta á veginum yfir Vatnsskarð í Húnavatnssýslu og til vegagjörðar á aðalpóstveginum í Eyjafjarðarsýslu fyrir sunnan Skjaldarvík, og ennfremur frá því, að hann hefði með brjefi til landshöfðingja, 30. nóvbr. f. á., tekið upp aptur fyrnefndar tillögur amtsráðsins, að undanteknum þeim, sem snertu þær vegagjörðir, sem áður voru nefndar, og um endurgjald á kostnaði við vegabætur nokkrar í Akra- og Seiluhreppum í Skagafjarðarsýslu, sem framkvæmdar höfðu verið á árinu 1888. Landshöfðingi hafði nú veitt 200 kr. til endurbóta á veginum á Öxnadalsheiði, allt að því 1000 kr. til þess að gera að helztu torfærunum á veginum um Norðurárdalinn og Blönduhlíðina og 80 kr. til vegabóta í Öxnadalnum.

16. Forseti lagði fram brjef landshöfðingja, 28. febr. 1890, og þarmeð útdrátt úr brjefi ingeniörs A. Siwersons, sem ferðaðist um nokkurn hluta landsins í fyrra sumar, til þess að segja álit sitt um ýmislegt er lýtur að vegagerðum, viðvíkjandi stefnu aðalpóstvegarins um Húnavatnssýslu frá Reykjum á Reykjabraut eða Giljá að Blöndu, sem ágreiningur var um, hvar helzt skyldi lagður.

Álit Siwersons skyldi fyrst lagt fyrir sýslunefnd Húnavatnssýslu, og hafði forseti jafnskjótt og hann meðtók brjef landshöfðinngja, sent það sýslumanninum í Húnavatnsýslu, með brjefi dags. 17. marz þ. á.

Nú var að vísu álit þetta ókomið, þar sem aðalsýslunefndarfundur Húnavatnssýslu var afstaðinn, en amtsráðið tók samt þetta mál til ýtarlegrar yfirvegunar, og komst meiri hluti ráðsins til þeirrar niðurstöðu, að hverfa frá þeirri skoðun, sem það hafði verið á á fundi sínum 16. apríl 1888, og fjellst að öllu yfirveguðu á það álit ingeniörs A. Siwersons, að leggja skyldi veginn frá Stóru-Giljá fram hjá Reykjum á Reykjabraut með fram Svínavatni að austan og svokölluðum Múla að Tunguvaði og Löngumýrarferju, sem sér í lagi væri styttri og yrði ódýrari, en hinn svonefndi Tindavegur að Holtastaðaferju.

Forseti lagði fram brjef landshöfðingja, 8. maí þ. á., þar sem hann kveður á um aðalpóstvegi hjer í amtinu, nema um kaflann frá Giljá og að Blöndu, sem áður er nefndur, og hafði landshöfðingi fallizt á tillögur amtsráðsins að öllu leyti. Sýsluvegir í Húnavatnssýslu voru að mestu leyti þegar ákveðnir á fundi amtsráðsins 16. apríl 1888, og sömuleiðis sýsluvegirnir í Skagafjarðarsýslu og Eyjafjarðarsýslu, en nú hafði forseti amtsráðsins kveðið á um sýsluvegi í Suður-Múlasýslu.

(Framh.)

Skýrsla 98

um aðalfund amtsráðsins í norður- og austuramtinu 16.—18. júní 1890. (Framh.)

(Framh.)

Hafði hann gjört það samkvæmt því valdi, sem amtsráðið hafði veitt honum í þessu tilliti á fundi sínum 28.—29. júní 1888, og skorað á sýslumanninn í Þingeyjarsýslu, að útvega sem fyrst tillögur sýslunefndanna þar, um sýsluvegi; úr Norður- Múlasýslu voru tillögur að vísu komnar, en forseta hafði þótt nauðsyn á, að fá þær ítarlegar útlistaðar.

Að vísu er aðalpóstleiðarvaðið á Glerá, þar sem hún fellur í sjó, á takmörkunum milli Eyjafjarðarsýslu (Glæsibæjarhrepps) og Akureyrarkaupstaðar, en brúin yfir ána, sem notuð er, þegar áin er ófær, er svo sem 15 mínútna göngu fyrir ofan póstveginn og alveg í sýslunni (á takmörkunum milli Hrafnagilshrepps og Glæsibæjarhrepps); vildi amtsráðið leggja það til, að landshöfðingja mætti þóknast að telja þessa brú, sem tilheyrandi aðalpóstleiðinni, og leggja nokkurt fje úr landssjóði henni til nauðsynlegrar viðgerðar, eptir nánari uppástungu forseta.

17. Forseti skýrði frá því, að hann með brjefi 30. desbr. f. á., hefði leitt athygli sýslunefnda að fjárveitingu þeirri handa búnaðarfjelögum, sem ræðir um í 10. gr., C, 4. b. fjárlaganna fyrir 1890 og 1891, að upphæð 8000 kr. hvort árið, sem landshöfðingja væri falið að úthluta eptir tillögum sýslunefnda og amtsráða, og látið í ljósi, að hann gengi út frá því, að hinum sömu reglum yrði fylgt um útbýting þess hluta styrksins, sem fjelli til norður- og austuramtsins á árinu 1890, og farið hefði verið eptir við útbýting styrksins 1889, samkvæmt brjefi landshöfðingja, 22. ágúst 1888 (sbr. skýrslu um fund amtsráðsins, 3.—5. júní 1889, Stjórnartíðindi 1889, B, bls. 132), en amtsráðið lýsti því yfir, að það byggist við, að amtinu hlotnaðist allt að 3200 kr. af fyrnefndri fjárveiting, eptir sama hlutfalli, sem áður hafði átt sjer stað um samskonar fjárveitingar.

Þar næst voru framlagðar bænarskrár frá 38 búnaðarfjelögum í amtinu um styrk, og skýrslur um unnar jaðabætur 1889, sem komnar voru frá sýslunefndunum, og samdi amtsráðið tillögur sínar um útbýting styrktarfjárins milli þessara búnaðarfjelaga.

18. Amtsráðið tók til yfirvegunar, hvort ekki væri rjett, að koma upp með tilkostnaði úr jafnaðarsjóði og hlutaðeigandi sveitarsjóðum varðhaldsklefum á Sauðárkrók í Sauðárhrepp innan Skagafjarðarsýslu og á Seyðisfirði í Seyðisfjarðarhrepp innan Norður-Múlasýslu, í líkingu við varðhaldsklefann á Akranesi, sem ræðir um í brjefi landshöfðingja, 15. nóvbr. 1884, (Stjórnartíðindi 1884, B, bls. 177), og komst að þeirri niðurstöðu, að eigi væri ástæða til, að gera nokkra ráðstöfun í þessa átt.

19. Amtsráðið fól forseta sínum, að leiða athygli sýslunefndanna að fyrirmælum laga 22. marz 1890, um löggiltar reglugjörðir sýslunefnda, og skora á þær, að senda til amtsráðsins þær fjallskilareglugjörðir, sem nú gilda, til eptirlita og staðfestingar amtsráðsins á næsta fundi þess.

20. Forseti lagði fram brjef sýslumannsins í Húnavatnssýslu, 12. þ. m., og þar með fylgjandi erindi frá hreppsnefndinni í Engihlíðarhreppi með fylgiskjölum, þar sem hún áfrýjar til amtsráðsins úrskurði sýslunefndar 28. febr. 1887, sem ákveður að fyrnefndur hreppur skuli leggja 3 menn til gangnaskila á Eyvindarstaðaheiði, en á

98 (framh.) fundi sínum 29. jan. 1879, hafði sýslunefndin ákveðið, að fjórir fremstu bæirnir í Engihlíðarhrepp (Móberg, Hvammur, Holtastaðir og Geitaskarð), sem spursmál var um, skyldu sameinast Skrapatungu-afrjettarfjelagi, og á fundi sínum 6. júní 1877, hafði sama sýslunefnd ályktað, að áðurnefndir bæir skyldu til bráðabyrgðar gera fjallskil á Eyvindarstaða-heiði.

Amtsráðið ályktaði, að leita skyldi yfirlýsingar hreppsnefndarinnar í Bólstaðarhlíðarhrepp um áfrýjunarskjal þetta, og skýrslu sýslumannsins um það, hversvegna sýslunefndin hefði á fundi sínum, 28. febr. 1887, breytt úrskurði sínum 29. jan. 1879.

21. Framlögð voru eptirnefnd eptirrit af gjörðabókum sýslunefnda, sem voru yfirfarin:

a. Frá Húnvatnssýslu, fundargjörðir frá 4. jan. og 3.—8. marz þ. á.

Forseti skýrði frá, að hann, uppá væntanlegt samþykki amtsráðsins hefði með brjefi, 20. apríl þ. á., veitt leyfi til þess, að sýslunefndin jafnaði niður 1504 kr. 35 aur., eða 15. aur. á hvert lausafjár- og fasteignarhundrað, sem færi fram yfir það, sem niður mætti jafna samkvæmt 43. gr. (sbr. 26. gr.) sveitarstjórnartilskipunarinnar, en þessi hækkun stendur í sambandi við afborgun hallærislána sýslunnar. Ráðið samþykkti þetta.

b. Frá Skagafjarðarsýslu, fundargjörðir frá 31. maí 1889 og frá 12.—15. febr. þ. á.

Amtsráðið samþykkti, að sýslunefndin hefði veitt Gísla Sigmundssyni á Ljótsstöðum 50 kr. styrk úr sýslusjóði, til þess að fullkomna sljettunarvjel, sem hann hefur fundið upp; sömuleiðis var samþykkt, að nefndin hafði veitt 35. kr. úr sýslusjóðnum til eflingar sundkennslu og ályktað að greiða kaup 2 manna (2 kr. á dag), sem hefðu gæzlu á því, að fje færi ekki í misgripum á fjármörkuðum.

c. Frá Eyjafjarðarsýslu fundargjörðir frá 6.—8. marz þ. á.

Amtsráðið vildi samþykkja, að sýslunefndin hafði veitt 50 kr. úr sýslusjóði til hátíðahalds og sýningar á komandi sumri í minningu 1000 ára byggingar Eyjafjarðar, þó þannig, að þetta fje yrði því að eins greitt af hendi, að nokkur sýning kæmist á.

Útaf því, að amtið hafði krafizt þess, að sýslunefndin, sem eins og kunnugt er, hefur bygging á Syðra-Laugalandi á Staðarbyggð, þar sem kvennaskóli sýslunnar stendur, ljeti gera að hinum svonefnda Grásteinsgarði, sem heyrir til Staðabyggðamýraverkinu, innan loka júlímánaðar næstkomandi (1890), hefur nefndin, — sem á fundi sínum 21.—23. febr. 1887, hafði lýst því yfir, að hún áliti sjer skylt að viðhalda flóðgörðum jarðarinnar, og á fundi sínum 6.—8. marz 1888, gengizt undir það, að láta gera að nefndum garði og hinni svonefndu Laugalandsbrú, sem sýslunefndin áður hafði mjög mótmælt að viðhalda, með þeim skilyrðum, sem tiltekin eru í brjefi landshöfðingja 10. septbr. 1887, sem sje að leiguliði hefði árlega 87 meðalálna lækkun á landskuldinni af Syðra-Laugalandi fyrir fardagaárin $18^{86}/_{87}$, $18^{87}/_{88}$, $18^{88}/_{89}$ gegn því, að nefndin hefði fullkomlega látið endurbæta áðurnefnd mannvirki innan júlímánaðarloka 1888, — nú ályktað, að leita til landsstjórnarinnar um að breyta þessari aðgerðarkröfu á hendur sýslunefndinni, eins og hún kemst að orði, án þess þó að skýra frá hvernig breytingin skyldi vera, en ef landstjórnin vildi eigi verða við þessari beiðni, þá skyldi oddviti sýslunefndarinnar segja Syðra-Lauglandi lausu fyrir

næstu jólaföstu. Samhliða þessu lagði forseti fram brjef frá sýslumanninum, sem á árinu 1886 hafði beðið um tiltölulegar bætur fyrir skemmdir á Grásteinsgarðinum, er voru metnar 133 kr. 70 aur., dags. 10. marz þ. á., þar sem hann fer þess á leit við amtið, að það leggi það til við landshöfðingja, að hann vildi falla frá því, að heimta að sýslunefndin viðhjeldi nefndum flóðgarði, (sem er nokkuð annað en það, sem ályktun sýslunefndarinnar fer fram á), þar eð slík krafa yrði að álítast það sama, sem að bægja nefndinni frá jörðinni. 98 (framh.)

Með því að þetta mál snertir mjög hagsmuni sýslufjelagsins og kvennaskólans á Laugalandi, sem hefur kostað ærið fje, og sem talsverður styrkur hefur verið og er lagður til árlega bæði úr landssjóði og amtssjóði, lagði forseti það undir amtsráðið til álita og úrskurðar.

Amtsráðið gat ekki haft neitt á móti því, að sýslunefndin leitaði til landshöfðingja um breyting á viðhaldinu á Grásteinsgarðinum, eptir nánara áliti umboðsmanns Munkaþverárklausturs, álitsgjörðum á engi Syðra- og Ytra-Laugalands, 2. og 3. júlí 1888, og skoðunargjörð tveggja búfræðinga á Staðarbyggðarmýraverkinu, 4. maí 1889, sem hvorttveggja var framlagt, en hvergi er sagt þar, að Grásteinsgarðurinn sje gagnslaus og ónýtur, og heldur eigi eru framkomnar sannanir fyrir því, að aðgerð á garðinum muni kosta allt að 1000 kr., eins og sýslunefndin segir, og hann vera samt sem ógerður, þar sem hætta væri á, að Eyjafjarðará bryti garðinn næsta ár, svo þá þyrfti aftur sömu upphæð til aðgerðar, enda höfðu úttektarmenn á sínum tíma álitið svo, að bæta mætti skemmdir þær, sem garðurinn varð fyrir í hinu mikla vatnsflóði í júlí 1885, fyrir 133 kr. 70 a. Nú er garðurinn því miður ver farinn en þá, því samkvæmt framlagðri skýrslu umboðsmanns, 26. apríl þ. á., hefur Grásteinsgarðurinn, sem er flóðgarður, verið notaður sem vegur eða brú á meðan Laugalandsbrúin var ófær, og við það hefur garðurinn klofnað, og eins og gefur að skilja eyðilagst alveg, þegar flóð hefur komið. Að því leyti aptur á móti, er snerti þá ályktun sýslunefndarinnar, að hún vildi segja lausu Syðra-Laugalandi, ef hún eigi fengi sínu framgengt hvað Grásteinsgarðinn snerti, þá verður amtsráðið að vera á þeirri skoðun, að slík ályktun sje of fljótt ráðin, og skaðleg fyrir sýslufjelagið. Það kemur þá fyrst til athugunar, að skólinn eða skólahúsið, sem vel má nota enn, hefur kostað sýslufjelagið ærið fje, en afleiðingin af því, að flytja skólann frá Laugalandi, yrði aptur mikill kostnaður, en ekki væri þar fyrir sagt, að kvennaskólinn mundi þrífast betur eða blómgvast en þar sem hann nú er; þessa hlið málsins virðist sýslunefndin alls ekki hafa íhugað nógu vandlega, en það liggur í augum uppi, að skólinn verður ekki fluttur, nema sýslufjelagið taki enn lán með samþykki amtsráðsins, í viðbót við hið eldra lán til skólans, sem ekki er borgað enn þá. Í annan stað er takandi tillit til þess, að sýslufjelagið hefur notið og nýtur talsverðs styrks af landssjóði, auk þess, sem jafnaðarsjóður leggur til, en amtsráðið getur ekki ætlað, að ríflég fjárframlög eigi sjer stað eptirleiðis frá landssjóðs hálfu, ef sýslunefndin fer ekki betur með þá landssjóðsjörð, er hún hefur bygging fyrir, en hún hefur gjört. Amtsráðið getur því eigi komizt að annari niðurstöðu, en að fella áðurnefnda ályktun sýslunefndarinnar úr gildi að svo stöddu, og vill skora á hana,

98 (framh.) að yfirvega að nýju og vandlegar spursmálið um flutning skólans, og gera áætlun um þann kostnað, sem slíkum flutningi yrði samfara.

d. Frá Suður-Þingeyjasýslu fundargjörðir 20.—22. maí þ. á.

Amtsráðið vildi samþykkja, að nefndin hafði veitt 25 kr. úr sýslusjóði til hátíðahaldsins í minningu 1000 ára byggingar Eyafjarðar, en samt að eins með því skilyrði, að sýning yrði samfara hátíðahaldinu.

e. Frá Norður-Þingeyjarsýslu fundargjörðir frá 7.—8. maí þ. á.

Samkvæmt tillögum súslunefndarinnar samþykkti amtsráðið að nefndin mætti jafna niður sem sýslusjóðsgjaldi á yfirstandandi ári 635 kr. 9 aur., eða 22 aurum á hvert hundrað, sem fer fram yfir það, sem niður mátti jafna samkvæmt 43. gr. (sbr. 26. gr.) sveitarstjórnartilskipunarinnar.

f. Frá Norður-Múlasýslu fundargjörðir frá 22. maí 1889 og 21. apríl þ. á.

g. Frá Suður-Múlasýslu fundargjörðir frá 22. maí 1889 og 30. apríl til 1. maí þ. á.

Samkvæmt ályktun syslunefndarinnar samþykkti amtsráðið, að nefndin mætti jafna niður sem sýslusjóðsgjaldi á yfirstandandi ári 906 kr. 57 aur., eða 12 aur. á hvert hundrað, sem er fram yfir það, sem niður mátti jafna samkvæmt 43. gr. (sbr. 26. gr.) sveitarstjórnartilskipunarinnar.

Amtsráðið fann ástæðu til að skora fastlega á sýslumennina í Þingeyjar-Norður-Múla- og Suður-Múlasýslum, að halda syslunefndarfundi í marzmánuði, því þótt það eigi væri beinlínis ákveðið í sveitarstjórnartilskipuninni hvenær á árinu aðalfundur syslunefndar skyldi haldinn, þá leiddi það beinlínis af fyrirmælum nefndrar tilskipunar (sbr. 41. og 48. gr.), að fundir þessir skyldu haldnir snemma á árinu og eigi síðar en í marzmánuði, sbr. skýrslu um fund amtsráðsins 2. og 3. júní 1885 (Stjórnartíðindi 1885, B, bls. 95).

22. Framlagðir voru eptirnefndir sýslusjóðsreikningar fyrir 1889, sem forseti ráðsins hafði yfirfarið, til rannsóknar og úrskurðar amtsráðsins.

1. Við reikninginn úr Húnavatssýslu fannst ekkert að athuga og var hann samþykktur. Sýslumaður hefur lofað, að senda fáein vantandi fylgiskjöl síðar og gefið fullgildar ástæður fyrir vöntun þeirra nú.

2. Við reikninginn úr Skagafjarðarsýslu fannst ekkert að athuga, og var hann samþykktur.

3. Við reikninginn úr Eyafjarðarsýslu fann amtsráðið að athuga.

Athugasemdir þær, sem endurskoðendur hafa gert við reikninginn, úrskurðast á þessa leið:

Athugasemdirnar við 2. gjaldalið (laun yfirsetukvenna) og 14. gjaldlið (eptirstöðvar til næsta árs) falla niður, með því reikningshaldari hefur tekið þær til greina í reikningi þeim, sem hann hefur sent amtsráðinu.

(Framhald).

STYRKUR ÚR LANDSSJÓÐI.

samkvæmt fjárlögunum fyrir árin 1890 og 1891.

10. gr. C, 4. b.

Eptir að hlutaðeigandi amtsráð höfðu sent landshöfðingja tillögur sínar og syslunefndanna